

Oponentský posudek

Mgr. Blahoslav Rozbořil

Mgr. art. Petr Brožka: Fenomén prázdné galerie

Disertační práce

FaVU VUT Brně, 2014

Brožkova práce přichází s pozoruhodným zjištěním: „prázdná galerie“ se stala již zavedenou disciplínou uměleckého provozu (běžnou dokonce natolik, že může být i tématem kresleného vtípu); autor několikrát komentuje (zdánlivou) „revolučnost“ (či „bulvární přitažlivost“, str. 77) takových realizací. Zásadní jsou *důvody*, jež autory k jejich realizacím vedou a v nich podstatné *rozdíly* v intencích, konceptech a provedeních. Revoluční totiž může být - víc než samotné prázdno či konkrétní parametry absence – třeba „míra šokující lhostejnosti k imperativu novosti“ (str.51). Prázdná galerie může být také *appropriací* (80) této formy (přivlastnění prázdnoty!). Významy se tu kupodivu stále vyvíjejí a každá nová realizace může být (a zajisté se stává) specifickým komentářem předchozích realizací a možností, jež otevřely. Je zřejmé, že text, který chce fenomén zmapovat, se tak či onak musí utkat s jeho *taxonomií* a směřovat ke stanovení a promyšlení *typologie* prázdných galerií.

Prázdná galerie (v práci kurzívou) označuje konkrétní *status* (disciplínu či žánr, na str. 20) a nikoli pouhé konstatování fyzického stavu. Je to vždy svého druhu komentář přímo vplývající do tradice vyznačené jmény Duchamp, Klein, Malevič, Barry aj., komentář, který je přitom živým příspěvkem k současné diskusi nejobecnějších otázek umění. Prázdnota jako *radikální dematerializace* (díla) je zřejmě logickým horizontem *konceptuálního tahu*, směřování, jež dostalo moderní umění do vlnky patrně již zkraje symbolismu, jakkoli se začalo vycházet na světlo až s dadaistickou negací.

Jak je z uvedeného patrné, Brožkova práce se zabývá zcela *aktuálním tématem*, které není jenom určitým (na kunsthistorickém materiálu mapovaným) žánrem, ale také obecným *médiem filosofování* o povaze současného umění.

Oceníme Brožkovu metodologickou jasnost a poctivost: rozhodnutí orientovat se na *fenomenologii* a *hermeneutiku* (byť poněkud diskutabilní je tu tvrzení o neakceptování

esejistické formy v akademických kruzích), k nimž posléze připojuje vhledy *sémiotické*. Méně explicitně –jakkoli nepřehlédnutelně- se práce orientuje na problematiku sociologickou.

Místy postřehujeme, že přece jen doktorand při psaní musel pronikat (solitérně či partyzánsky) do neznámých teritorií, s nimž se jeho kolegové z humanities seznamují pozvolna, systematicky a do hloubky. Slouží Petru Brožkovi ke cti, že si v drtivé většině suverénně osvojil problematiku natolik novou. Jen výjimečně vzbuzují některá tvrzení pochybnosti: „argumentace odvíjející se (na str.119) od výkladu spojení „u toho“ je jistě nesprávná („u toho“ užíváme stejně tak ve smyslu časového určení – být u události).

Text práce je kultivovaný - jak jazykově, tak i po stránce členění a grafické úpravy. Snad jen někde postřehuji méně obvyklé (chybné?) tvary a výrazy: zavedenější je asi výraz *artefaktuální* (než artefaktální) (str.16)... pojem *autonomita* (17) je zvláštní (zavedený výraz je asi autonomnost), podobně není běžné psát *matrioška* (ale matrjoška) atd... jde ovšem o zcela nepodstatné drobnosti. Oceníme vtipné inovace jako je „sémiologický pakt“ (str.119).

Předložená práce splnila vytčený cíl: zevrubně prozkoumala obecné otázky fenoménu „prázdné galerie“ a to na širokém spektru (obrazovou přílohou) doložených realizací. Svoji úrovní splňuje požadavky na disertace kladené. Práci proto doporučuji k obhajobě a udělení akademické hodnosti Ph.D.

Náměty k diskusi: zajímalo by mne jak autor vidí souvislosti s ikonoklasmem (jíž se práce příliš nedotkla, jakkoli se tu, myslím, přímo nabízí).

V Brně dne 19. 9.2014

Mgr. Blahoslav Rozbořil Ph.D.